

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačn 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narečnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 187.

V Ljubljani, soboto 16. avgusta 1890.

Letnik XVIII.

Cesarjev rojstveni dan.

Dne 18. avgusta praznujejo vsi zvesti Avstrijci kot dan, ko se je rodil naš prevzvišeni in ljubljeni cesar Frančišek Jožef I. Prihodnji ponedeljek bo 60 let, ko je v Schönbrunu zagledal luč sveta v veselje starišem in blagor Avstrije. V nežni mladosti je prevzel vladarsko žezlo v najburnejših časih in že nad 40 let daruje dobrotljivi vladar vse svoje moči narodom svoje države; narodom svojim je daroval brezskrbno mladost, njim posvetil celo svoje življenje, moč in delo, skrb in ljubezen, žalost in veselje, in če je bilo treba, tudi svoj počitek in zločnost, vedno vestno in natančno izvršujoč vladarske dolžnosti.

Ni ga vladarja na svetu, to vedno s ponosom in veseljem naglašamo, katerega bi njegovi državljani ljubili tako odkritosrčno in udano, kakor avstrijski narodi ljubijo svojega cesarja Frančiška Jožefa. Naš plemeniti vladar je doživel že grenke trenutke v svojem življenju, hvalimo pa iz globine srca Boga, da mu daruje tudi mnoge dnove veselja. Povodom prihodnjega njegovega rojstvenega dne zahvalimo Boga, da nam je dal tako blagega, dobrega in skrbnega vladarja; prosimo Boga, naj bi mu povrnil njegove skrbi in delo za blagor države posebno s tem, da bi sam dočakal sad svojega truda, mir med narodi v Avstriji, edinost in prijaznost mej sosednimi državami. Iskreno prosimo Boga, naj bi ga ohranil do skrajne meje človeškega življenja v zdravju in moči, sreči in veselju. Bog ohrani in obvaruj našega cesarja!

Nemčija in Rusija.

Nemški cesar Viljem II in ruski car Aleksander III. se jutri stisneta roke v Narvi, na zemlji ruski, kamor si nemški cesar s spremstvom pripelje ob 5. uri popoldne. Skoraj osem dni ostane nemški cesar gost na ruskem dvoru. Svet radovedno gleda proti severu, in mi Avstrijci še s posebnim zanimanjem spremljamo nemškega cesarja na njegovi

severni vožnji, ker se vedno nam zvené po ušesih Bismarkove besede.

Akoravno skorej vsi listi prepevajo slavo evropskemu miru in dasi smo prepričani o miroljubnosti nemškega cesarja, vendar nimamo pravega zaupanja, ker v politiki bolj kakor v navadnem življenju imajo dejanja še večji pomen, kakor besede, — in za dejanja je še nemški cesar premlad.

Cujmo, kar piše dunajska židinja, ki je nekaj toplomer za želje in težnje v merodajnih krogih *haute finance* — in Rothschild je bajé nekoč rekel v Parizu: „Ne bo vojske, jaz je nečem.“ „N. Fr. Presse“ piše:

„V dveh letih, odkar nosi cesarsko krono, je to drugi obisk nemškega cesarja na ruskem dvoru, kakor se je tudi ravnokar drugič vrnil z angleškega potovanja. Minolo leto ni prineslo seboj nobenega pozitivnega vspeha, nobenega upanja, da se ruska politika predružači, in enaka bode letos, akoravno novi državni kancler spremlja cesarja. Ruski listi so sprva izražali upanje, da bode nemška politika krenila drugo pot, da se bode razbila trodržavna zveza in Nemčija približala Rusiji; a sedaj pišejo treznejše in trdijo, da se bodo poravnala le najhujša nasprotja vsled osebnega občevanja obeh cesarjev. Da bi trodržavna zveza izpustila iz oči koristi na Balkanu, da bi danski princ Valdemar zasel bolgarski knežji prestol, o tem danes ni več govora. To so bile le milne pene. Ostalo pa je dejanje, da Viljem II. potuje na Rusko z upanjem, da osebno občevanje vladarjev odstrani nasprotja, in ta dogodek je važen dovolj.

Zbližanje Rusije in Nemčije pa je le v toliko mogoče, kolikor dopušča trodržavna zveza in dogovori z Anglijo. Nemčiji je gotovo mnogo na angleškem prijateljstvu, katerega ne more kratko in malo zameniti z rusko prijaznostjo. Kar v Peterburgu hočejo, tega ne morejo hoteti v Berlinu, dokler mora braniti frankobrodski in berolinski mir. Viljem II. more ruskemu carju osebno zagotoviti svojo miroljubnost, toda ničesa mu ne more ponuditi, kar

bi bilo vredno ruskega prijateljstva. Rusija hoče imeti odprto pot na Balkan in do Carjigrada, tega pa zaveznik Avstrije in Italije ne more obljubiti. Zato pa je zveza med Rusijo in Nemčijo na novi podlagi nemogoča.

Upanje pa je, da bode poparjen šovinizem v obližju carjevem in zaprečeno koketovanje s francoskimi nespravljivci. Aleksander III. ne ljubi vojske, a je nezaupljiv in posluša svetovalce, ki smatrajo za svojo dolžnost, da ga hujskajo proti Nemčiji in njenim zaveznikom. In to je nevarnost, ki preti miru, in to tem večja, ker boli ruskega carja, da ruska politika na Balkanu nima sreče. Da odstrani to nevarnost, je za nemško politiko edino sredstvo, da ruskemu carju zagotovi miroljubivost trodržavne zveze. To je namen obiska Viljema II na ruskem dvoru. V njegovi osebi se druži odločnost z resnim trudom, da bi zagotovil evropski mir. In za to nalogo ima vrle sposobnosti.“

„N. Fr. Presse“ hoče dokazati, da se nam ni treba bati vojske, a dokazuje, da bode potovanje nemškega cesarja brez vspeha. Naše prepričanje pa je, da isti nameni vodijo nemškega cesarja na ruski dvor, kakor zadnjič, naj listi še tako trobijo v trobe miru. Nemčija je v sitnem položaju nasproti Rusiji. Nikdar ni mogla njena diplomacija zakriti skrivnosti, da skuša osamiti Francijo ter jo odtrgati od Rusije. Knez Bismarck je že pletel tajne nitke s tem namenom in pripravljaj razdelitev Balkana med Rusijo in Avstrijo. Shod v Skierniževicah in Kremžiru sta bila sad njegovega truda v tem smislu. To bi se mu bilo morda posrečilo in mi s svojega avstrijsko-slovenskega stališča mogli bi le pozdraviti z veseljem konečno spravo med Avstrijo in Rusijo gledé na Balkan. Dokler namreč balkansko vprašanje ni primerno rešeno, vedno ima Evropa pod nogami sod poln smodnika. Odkar pa je navstalo nasprotje med našo državo in Rusijo v balkanskem vprašanju, kaže nemška politika nasproti Avstriji znamenja sebičnosti. Nemčija je zvesta svojemu „ruskemu programu“, da hoče zaprečiti zvezo med Rusijo in

LISTEK.

Mednárodna róganja.

Pariški „Tems“ pisal je pred nedavnim časom o mednárodnem róganju ter navedel jako mnogo čeških pregovorov in prislovic.

Kaj je mednárodno róganje? S pogostim zblíženjem oseb, národov itd. navstaja zaupljivost. Med prijatelji, tovariši vidimo, da si vzajemno med seboj morejo dovoliti dosti več, nego o osebi, s katero le redko kdaj pridejo v dotiko. Več dovtipa, šale, da, tudi sarkazma, ironije, cinizma. Med najbližnjimi sosedi nahajamo zopet več ali manj zaupljivosti, ki je navstala iz kakoršnegakoli prijateljstva ali neprijateljstva, osnovanega mnogokrat na družbinski usodi, družbinskem prospehu, ali na zavisti, maščevanjaželjnosti in osveti.

Ravno takó, kakor je to med prijatelji in sosedi v ožjem pomenu, more se soditi ta razmera tudi med sosedi, prijatelji ali neprijatelji v širjem pomenu. Med take prijatelje morejo se šteti občine, mesta, dežele, države, národi, plemena itd.

Sami smo že slišali, da prijatelj zná povedati včasih o svojem prijatelju dovtipno anekdoto, potre-

seno s poprom ironije in satire; uvažamo pa tudi, da vsaka občina o svoji sosedni občini, vsako mesto o najbližnjem mestu zná pripovedovati kratkočasno povedko, ki je nemara osnovana na najpriprostejši domišljiji.

Ravno takó pripoveduje tudi dežela o sosedni deželi, národ o sosednem národu. To je mednárodno róganje, ki je navstalo takó, kakor róganje sosedov, prijateljev itd.

Podámo torej nekoliko slučajev, kakor jih navaja pariški „Tems“, katere pojasnimo s svojimi opomnjami.

Pariški „Tems“ začena najprej basen o zlodju iz Čelakovskega „Modroslovja národov slovanskih“. Tudi se v celem članku jako često spominja Slovanov, zlasti Čehov. Ko je bil zlodej vržen z neba, padel je tako močno na zemljo, da se je njegovo telo na več koscev razletelo. Glava je padla na Špansko, srce na Italijansko, trebuh na Nemško, roke v Turško in Tatarsko, a noge na Francosko. Zato Francozi radi plešejo, Turki in Tartari ropajo, Nemci obilno jedó, Italijani gojí ljubezen in izdajalstvo, a Španjolcem pa je napuh nad vse. Med Slovane padla je samo deska, katero je imel zlodej pri svojem padcu v rokah, in na to desko zapisavajo si Slovani vse krivice, katerih so oni postali žrtva; sedaj je ta

deska že tako polna, da ni več praznega mesta na njej.

Podobnih poslovic in róganj, kakor v navedenem modroslovju, najdemo med vsemi národi, in ker niso često za sosedni národ dosti mična, mora se iz tega soditi, da so ti sosedni si narodi postopali nekđaj neprijateljski jeden proti drugemu, in da je ime jednega budilo med drugim neblage spomine. Tako je n. pr. Čehom najbližji bil Nemeč-Brandenburčan in Jugonemeč-Svab. Zato je dobil krompir ime po Braniborcih = „brambory“; zato imenujemo pri nas malo nadležno žival, živečo v kuhinjah, „švabi“. Podgana imenuje se v Čeah „nemška miš“, a Slovaki nazivajo krastačo „švabski rak“, bodičje pa „švabsko rožo“. Sploh beseda „švabski“ pri Slovanih ne pomenja dosti dobrega.

Sevé, temu podobno se godi tudi drugim národom. Nemeč praví o Čehu, da ima „trdo butico“. Tega očitánja se Čeh ne brani, kajti stara češka poslovica veli: „Čeh ima srce iz tróda, a glavo iz kremena; ako zakrešeš ob ujo, je takoj tukaj egenj“. Kot nasprotje tej trditvi je istinito znana „golobičja narava češka“, katera je tudi nam Slovincem že toliko vspehov zakopala.

O Rusu govori Nemeč: Brez knute ne dela Rus dobrote“ in „ako pokrtáchte Rusa, začne medved

Francijo in si ohraniti proste roke. In zato mi pripisujemo potovanju nemškega cesarja večjo vrednost, nego slikajo podoba nemški časniki.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. avgusta.

Notranje dežele.

Cesarski shod v Štejtju. Naš cesar Franc Jožef in nemški cesar Viljem se snideta povodom vojaških vaj v Šleziji dné 17. septembra na gradu Rohnstocku. Nemškega cesarja bodeta spremljala general Caprivi in grof Waldersee našega cesarja grof Kalnoky.

Deželno-zborske volitve. Na Gorenjem Avstrijskem se volitve volilnih mož vrše kaj ugodno za konservativno stranko. Doslej je izvoljenih v 114 občinah 225 konservativcev le 21 liberalcev in trije brez barve. Tudina Nižje-Avstrijskem, ki voli 72 poslancev, utegnejo antisemitje pridobiti nekaj sedežev.

Vnanje države.

Rim. Kongregacija propagande je sestavila načrt, da se osnuje eksarhart za zedinjene Bolgare, vsled katere bi imeli tiste meščanske privilegije, kakor jih imajo razkolni Bolgari. — Kakor se poroča iz Rima, gré v tamošnjih političkih krogih govoric, da namerava sv. oče Leon XIII. pridejati najvažnejšim nuncijaturam še po jednega posvetnega diplomatskega zastopnika. Po mislih sv. očeta bi bilo jako koristno za sv. stol, ako bi imel na tujih dvorih poleg nuncija še jednega svojega zastopnika, kateri bi se mogel bolj vdeleževati družbinskega življenja, kakor duhovniki.

Srbija. Kakor trdi „Allg. Ztg.“, se je v Srbiji res nekaj snovalo. Razmere so bile za kralja Milana neki ugodne, tako, da bi bil lahko radikalno vlado odstranil. Toda Milan se ni predrznil do tega koraka. Po posredovanji Pašičevem so se nekako sporazumeli z radikali, da so se zvišali dohodki Milanu. Radikalci so pritrdili, da se hočejo zdržati vsakega protivladnega gibanja, dokler ne nastopi Aleksander prestola srbskega. Toda Garašanin, ki dobro pozna nezanesljivost Milanovega značaja, odklonil je sodelovanje z bivšim kraljem Milanom, vsled česar je Milan zopet osamljen, a tem močnejši radikali.

Bolgarija. Iz Sofije se dné 13. t. m. poroča listom: Ko dojde princ Ferdinand v Sofijo, nadzoroval bo čete in na to prebral povelje, katero govori o povšanji častnikov. Pri prinčevem prihodu v Sofijo bo mesto v zastavah in razsvetljeno. — To bo že tretji slavnostni sprejem, katerega bodo izkazali Bolgari princu Ferdinandu, iz česar se vidi, da mu je narod bolgarski kolikor toliko naklonjen.

Rusija. Poročalo se je že listom, da namerava ruski carjevič nastopiti veliko popotovanje. Kakor zagotavljajo najnovejša poročila, spustil se bo ruski prestolonaslednik meseca septembra na pot. Najprvo bo obiskal turškega sultana, potem pojde dalje proti jugu v sveto deželo, kjer si namerava ogledati to za kristijane vsekako zanimivo deželo. Potem pojde čez Egipt v Indijo, kjer si bo ogledal tamošnja pristanišča in od tu v Kitaj in Japan. To popotovanje po morji bo prenehalo v Vladivostoku, kjer bo carjevič nastopil popotovanje v Rusijo preko širne Sibirije. Popotovanje utegne trajati osem mesecev. — Ko se nemški cesar prijazni z zapadno Evropo, dobro je vsekako, da si tudi Rusija zagotovi naklonjenost svojih sosedov.

Francija. Francoski listi trdijo, da je nemški cesar Viljem na svojem popotovanji dobil Anglijo in Švedijo za trodržavno zvezo ter sklenil z belgij-

skim kraljem tajno pogodbo. V tem svojem sumničenju pa se zavzemajo tembolj za Rusijo. Ruskega carja imenujejo varovalca evropskega miru, ki stoji nasproti bojaželnemu nemškemu cesarju. Aleksander III., pišejo nadalje francoski časniki, zavaroval je Francijo pred pogubo, pomagal jej, da se je spet postavila na noge, za kar so Francozi Rusom hvaležni. — Francoski vročekrvni republikanci kar ne morejo mirovati proti redovnicam. Tako je izdal naučni minister povelje, vsled katerega ne bodo več v prihodnje redovnice v mnogih provincijah imele pouka v učilnicah. Take naredbe rodi le slepa strast.

Nemčija. „Kreuz-Zeitung“ trdi, da se bo de nemškemu državnemu zboru v njegovem jesenskem zasedanji predložil postavni načrt o spojitvi helgolandskega otoka s prusko državo. Do onda se pa bo de upravljal kot cesarska dežela.

Španija. Kakor zagotavljajo poročila, pojemlje smrtonosna kuga v španskih provincijah. — Novi španski bogočastni in pravosodni minister je objavil španskim škofom svoje trdno upanje, da ostanejo preprijazne razmere med cerkvijo in državo kakor do zdaj tudi v prihodnje. — Španski državniki pač uvidevajo, da je prosveta narodova le ondu mogoča, ako cerkev in država v skupno delujeta. — Španski severnoafriški narodi zopet vznemirjajo njene nasebine. Nedavno so se bile sprijele španske čete z Mavri. Španci so sovražnike premagali in odpeljali seboj nekaj Mavrov kot poroke. Zdaj so pa sovražniki pomnožili svoje moštvo neki do 12.000 mož, s katerimi preté španskemu guvernerju, ako ne izpusti takoj ujetih Mavrov.

Anglija in Italija. Kakor zagotavljajo poročila iz Rima, dovršeno je angleško-italijansko pogajanje z ozirom na afriška ozemlja. Vsa italijanska posestva je pripoznala angleška vlada za 90 let. To sporazumljenje neki jako ugaja italijanski vladi. Vlada namerava izdati novo zeleno knjigo o delovanji grofa Antonellija v Afriki.

Izvirni dopisi.

Iz Doła pri Litiji, 14. avgusta. Častnim občanom dołske občine pri Litiji je bil soglasno izvoljen dné 29. maja t. l. blagorodni gospod Matija Grill, okrajni glavar litijski. Občinski zastop je sklenil to izvolitev v hvaležno priznanje mnogih in velikih zaslug, katere si je pridobil gosp. okrajni glavar za marijadolsko občino: za ustanovljenje prepotrebne pošte, za stradajoče hribovce pri razdeljevanji koruna, turšice in semenjske ajde itd. V hvaležno priznanje teh in še mnogih drugih zaslug za dołsko občino se je čutil občinski zastop dolžnega izraziti svojo hvaležnost in svoje spoštovanje s tem, da je imenoval vse časti vrednega g. glavarja Grilla za svojega častnega občana.

Če pa še pristavimo, da se nam zdi ta način, pridobiti srca podložnikov presvetlemu cesarju in njegovi vladi s hvaležnostjo, ljubeznijo in spoštovanjem, ne pa s strahovanjem in silo, da se nam ta način zdi v duhu našega veka in našega ljudoljubnega vladarja, ménimo, da smo izrekli tudi čast in priznanje spretnosti gosp. okrajnega glavarja. Zakaj gotovo je vez hvaležnosti, ljubezni in spoštovanja trdnejša in trajniša, kakor pa vez, katero verži palica in strah. Prva veže v dobrih in hudih dneh; druga pa razdere, kakor hitro pride sila ob moč.

nasprotuje Španjolec, govoreč, ko bi Bog hotel živeti na zemlji, prebival bi v Španiji ter imel bi francoskega kralja za kuharja.

Angličana opisujejo Francozi in Nemci kot grabljivca lakomneža. Rus trdi, da Angličan ima dovtip v prstih, a Francoz na jeziku. Anglež sam pové o svoji domovini: „Velika Britanija je raj za žene, peklo za konje, a vice za služabnike.“ Angleža si brez posebnosti in narodne njegove dolgočasnosti, znanega angleškega „spleena“, niti misliti ne moremo. Anglež mora biti vedno našemljeno oblečen, mora se odlikovati s čudovitimi opravi, drugače bi ne bil Anglež.

Srbi govore: „Trije Turki in trije Grki, to je skupaj šest tatov.“ Na to odgovarja Grk: „Čuvaj se starega Turka in mladega Srba.“ Rus trdi, da Grk le enkrat na leto resnico pové, ter pristavlja: „Cigana goljufa žid, žida Grk, a Grka samó jedini zlod.“

Tudi o Italijanih se ne govori mnogo mikavnega. „Capast kakor Italijan“, slóve francoska poslovica, a neka druga pravi: „Pol Italijana v hiši je več nego dosti.“ V Dalmaciji se govori, da „Italijan ubije za denar svojega lastnega brata.“ Ob jednem pa se skazuje čast njegovemu bistroumu, zakaj kdor hoče Italijana napaliti, ta mora zgodaj

„Vsaka sila do vremena, — veselo pa noši hvaležnost bremena.“

Zato kličemo prav iz srca blagorodnemu, mnogozaslužnemu gosp. okr. glavarju, našem častnemu občanu: Bog ga ohrani še mnogo let v prospeh glavarstva, v razcvet občin, njemu podložnih, in v uteho in pomoč siromašnim trpinom!

Z dežele, 14. avgusta. Ko sem bral v Vašem cenjenem listu dopis iz Ljubljane o židovskem vinu, mi je prišlo na misel, kako je pred leti žid iz Gorice pokupaval zavrelko in spriena vina. Govorilo se je, da se bo de nakupljena bira s špiritom zatočena na Francosko poslala. Pa gotovo so bili domá tisti Francozi, ki so jo popili.

Pred kratkim je bil nekje mladenič bolan, in zdravnik mu je nasvetoval vsak dan malo vina. Dokler ga je dobival iz zanesljive sosedove krčme, je šlo dobro. Neki pot mu je hotela mati še bolj postreči. Čula je, da imajo nekje dobro starino, in mu je prinesla. Dečku se je vino dobro zdelo, ko je je pokusil. A ko je je na prigovarjanje pil, precej se mu je shušalo in je zbolel do smrti.

Dobro bi bilo, ko bi zdravniki tudi s svojega stališča to stvar preiskali in na vlade vplivali, da ostro pazi na vse ponarejanje, petijotovanje, galizovanje vina, in kakor se že ta brozgarija imenuje.

Z Dolenjskega, 13. avgusta. (S potovanja na počitnicah.) V velikih požirkih živjajo poletensko življenje oni ljudje, ki morajo prebivati skoro vse leto v zaduhlem mestu. Zlasti pa se ima dobro na počitnicah učeča se mladina, kajti ona živa dvojni počitek, duševni in telesni, v krogu domačih. Le kdor jih je skušal, vé ceniti prijetne ure dijaških počitnic.

Nisem veliko sveta obhodil, še manj ga bodem opisal; le nekaj raztresenih mislij in nekaj znamenitostij naj omenim.

Povsod, koder sem hodil, prepričal sem se, kako trdno vero ima še mili naš narod. To se jako dobro pokaže pri novih mašah. Bil sem že pri mnogih, a kjer sem bil, povsod sem videl, kako tolažilna je ljudstvu sv. vera, kako hrepni po dnevu, ko stopi mladenič iz njegove srede pred altar Gospodov; — povsod sem videl, kako visoko spoštuje slovenski narod dobre duhovnike, in s kakim hrepenjem vro verne trope k redkim slovesnostim.

Ni dolgo, kar sem videl, kako je prejelo nad dvajset omikanih gospej, gospic in gospodov sv. obhajilo iz rók novomašnikovih. Pogled, ki mi je močno ganil srce in me utrdil v sv. veri. Zdi se mi naravno in potrebno, a vendar mi veselje in navdušenje pretrese dušo, ko vidim, da se visoko olikani gospod, ki je okusil v življenji mnoge radosti in bridkosti, ki pozná svet do dna, da se ne briga za svet, temveč z odkrito glavo moli po ulici. Da, ko bi visoki gospodje vedeli, kolikim so v izpodbudo in koliko dobrega učinijo s svojo neustranjenostjo, brez dvojbe bi bilo še več tako značajnih.

Občeval sem mnogo s priprostim ljudstvom, a nazorov, kakoršne širi naše liberalno časopisje, ni

)Dalje v prilogi.)

momljati“. Francoz pové to nekoliko uljudneje, rekoč: „Ako pokrtučite Rusa, pokaže se Tatar“. Angleži nazivajo Rusa „strašilo“.

O Nemeu se tudi nikjer pohvalno ne govori. Čeh ne reče nikdar polnokrvnemu Nemcu drugače, kot: „Nemec kakor poleno“. Tudi trdé, da beseda „Nemec“ nima cene, in kar Nemec govori, je laž. Francoz imenuje „visoko nemščino“ vse, česar ne razumi; njemu je Nemec nasilnež in nepravilnež in vsak neutemeljeni prepir imenuje naravnost „quarrelle d' Allemagne“, ali „nemško pranje“. Podobno veli tudi Danec, a Italijan ne pozná nič slabšega, kakor je polasčeni Nemec. „Polasčeni Nemec je pravi zlod“. Poljaki govore, da Nemci so največji požrešneži in pijanci. Od todi tudi poljska poslovica, da poljski mosti, nemški posti in laška pobožnost niso pasje dlake vredni. Tudi Čehi smatrajo Nemca za velikega požrešneža, ki je prišel enkrat češko zemljo izjest. Zlasti se odlikujejo v tem Braniborec in Prusi.

Tudi Francozi niso dosti bolje čislani mej svojimi sosedi. Italijan pravi: „Atila bil je božja metla, a Francozi so njegovi bratje“, in Nemec dé: „Želi si imeti Francoza za prijatelja, toda nikdar za soseda“. Nemška poslovica: „Živi kakor Bog v Francoski“, je očividno nasledek nevoščljivosti. Temu pa

vstati. Poljska poslovica pravi: „Italijan pomišlja, predno izprovede kakšno neumnost, Nemec, kedar jo izprovaja, a Poljak, ko jo je izprovel.“ Druga poljska poslovica slóve: „Kar Italijan izmisli, to Francoz izprovede, Nemec to prodaje, bedast Poljak to kupi, a Rus mu to vzame.“ V Italiji se govori: „Španjolec se zdi zvit, pa ni, Francoz se zdi blazen, pa ni, Italijan se zdi zvit in je tudi v resnici, Portugalec se zdi blazen, pa je tudi v resnici.“ Enako se pravi: „Ako pride na kakšen otok Španjolec, postavi najpoprej cerkev, Francoz vojašnico, Nizozemec skladišče, a Anglež krčmo.“

Podobno se glasi tudi češki dovtip, namreč, če pride v nebo Nemec, vpraša po pivu, Madjar po vinu in slanini, Italijan po godcih, Turek po huriškah itd., a Čeh pa bojazljivo pristopi in vpraša: „Ponižené prosim, kde pak je tu štajramt?“ (Ponižno prosim, kje pa je tu davkarna?)

Takisto dé poljska poslovica: „Gad je spregovoril na Evo po laški, Eva na Adama češki, Bog je preklel zemljo po nemški in angelj, ki ju je izganjal, gromil je besede po madjarski.“

O ženah se navaja češka poslovica, ki pravi: „Nemka je vstvarjena za hlev, Čehinja za kuhinjo, a Francozinja za salon.“ —kl—

sem našel pri našem ljudstvu nikjer. Celó v Notranjski, ki je razupita, da je liberalna, in kjer liberalni časopisi najbolj gnezdiijo, sem našel jako tolažilne pojave o udanosti ljudstva do sv. vere in duhovnikov. Notranjci so še navdušeni za vero, in hvala Bogu, niso se še ukoreninili pri njih nazori pogubnega časopisja, in še nekaterikrat bode prišla Sava iz Črnega morja k viru Savice, predno se bodo.

Poznám kraj, ki ni morda žrtvoval petdeset let za liberalno brazversko stvar toliko, kolikor je žrtvoval iz verskih nagibov jeden sam dan.

Z Notranjskega sem dospel na svojem potovanji na Dolenjsko po cesti, ki veže Rakek z Ribniško dolino. Ta cesta se morda največ rabi, kar jih je na Notranjem; a poleg dolgega in strmega Boncarja ima še to znamenitost, da je po nekaterih krajih vzgled slabe ceste. Kaj res ni nikjer peska, da bi se posula? Rad bi vedel, koliko konjskih nóg se na leto pelomi na njej. Predno bode dolenjska železnica gotova, bode še marsikateri smrekov drog romal po tej cesti preko Blok do Rakeka.

Pot me je zanesla na Muljavo, rojstveni kraj nepozabnega našega povestničarja Jurčiča. Že od daleč sem zagledal že tudi nezastno spominsko ploščo vzdano v prijazno v jeden konec lesenó hišico, ki so jo vzdali z velikimi slovesnostmi. Pokojna mati Jurčičeva pa je čepela v veži, jokala iz slepih očij grenke solze, in je dejala pomenljivo nekako te besede: „Pač prepevata mojemu Jožetu in ga slavite, ali vzeli ste mi ga vendar!“ Revica je morala že vedeti, kako je bilo z vero pri Jožetu. Kraj in okolica, kjer je zajemal Jurčič ideje za krasne svoje povesti, zdela sta se mi romantična. — Ko pa pogledam na desko, kjer naj bi bilo zapisano, kako se vasi pravi, me zdrami iz sanj spáčena nemčurka: „Mulau“. Pošten Dolenjec, kadar je najbolj razjarjen, zakolne ravno tako. Čemu so tukaj nemški napisi? Sicer pa uma Nemeec besedo „Mulau“ ravno tako, kakor mi besedo: Muljava. Nemeec tam ni in tudi tje redko zahajajo; še celó pristno narodni žarki liberalnega časopisja si jejo že dlje časa v one kraje kar zamánu in po sili, dasi bi se bolj shajalo brez njih, kakor se ž njimi. Vkljub temu še niso pregnali nepotrebnega vrivanja nemškega jezika. Od ceste v stran je vas Znojile, tam sta dva nemška napisa vkupe. Starejši, pravilno pisan, ki se pa še prav dobro bere, je precej visoko pripet; kakih deset korakov od njega visi mnogo nižje nova deska z novim napisom, ki se natanko tako-le glasi: „Vas Znojile Občina Kerka Okraj Gl. Litija Sodl. Zatičina Dorf Znojile Gemajnde. Obrgurk Haupt. Litaji. Beeirk Zittih.“

Za počt! Res škoda, da bi šel kdo mimo, ne da bi bral ta znameniti spomenik prisiljene nemščine na Slovenskem; zato visi tudi za močno kratkovidnega dovolj nízko. Mož, ki je to strašilo razobesil, ima najbrž še kako drugo opravilo, kajti to ga ne bode živilo. Napise naj pusti onim delati, ki znajo malo več, kakor gnoj kidati. Če troče pa glavarstvo vsekako nemške napise, naj tudi skrbi, da ne bodo pastirji razobešali ponesrečenih poskusov celemu svetu v zasmeh. Take reči so primerne za „Brus“, da bode vsaj kaj smešnega prinašal; a povsod ni prostora za tako blago. S tem sem hotel reči: Čim prej bode izginil ta „monstrum“ s površja, tembolj bode ustregel mimo potujočim. — Za sedaj ne bode ničesar več povedal.

Dnevne novice.

(Cesarjev rojstveni dan.) Prihodnji ponedeljek praznuje presvetli cesar v Išli v ožjem rodbinskem krogu svoje 60. rojstveno leto. Kakor vsako leto, bode tudi letos tem povodom prevzvišeni gospod knezoškof daroval v stolnici slovesno sv. mašo z zahvalno pesmijo. — Jutri zvečer ob 1/2 9. uri bode vojaški mirozov po mestu, v ponedeljek zjutraj ob 5. uri budnica, z Grada pa bode 21 strelóv naznanilo mestu in okolici pomenljivi dan. Ob 8. uri bode vojaška sv. maša v Lattermannovem drevoredu, katere se bode vdeležila vsa tukajšnja posadka v polni paradi. Po sv. maši v stolni cerkvi se vsi dostojanstveniki in načelniki posameznih zavodov in društev poklonijo deželnemu predsedniku kot cesarjevemu namestniku.

(Kranjski veteranski kor) praznoval bode jutri slovesno rojstveni dan presvetlega cesarja, svojega pokrovitelja in pa poroko Nj. cesarske visokosti nad-

vojvodinje Marije Valerije. Ob 1/2 8. uri zjutraj odide veteranski kor z zastavo in godbo v sv. Jakoba cerkev, kjer bode daroval preč. gosp. kanonik Zameje sv. mašo. Potem je zajutrek na vrtu pri Auru, kjer bode svirala godba. Popoldne ob 3. uri odidejo veterani od svojega stanovanja v knežjem dvorcu v Gosposkih ulicah z godbo na novo strelišče, katero bode tem povodom lepo okrašeno. Zvečer bode se zažigal umetelni ogenj. Vstopnine je le 10 kr.

(Umrli) je večeraj okolu poldne na Verdu pri Vrhniku po dolgi bolezni znani narodnjak, veletržec, posestnik, član okr. šol. sveta itd. gospod Fran Kotnik v 62. letu svoje starosti. Pogreb bode jutri popoldne ob 5. uri; vdeležil se ga bode med drugimi tudi gosp. okrajni glavar Mahkot s člani okr. šol. sveta. Pokojnik naj počiva v miru!

(Strelna je udarila) v četrtek zvečer ob 1/2 11ti uri, ko so ljudje večinoma že spali, v župnijski skedenj v Smedniku. Takoj je bil v plamenu, kakor tudi poleg stoječa kolarnica. Prestrašeni hlapec, ki je spal pod isto streho, bil je še toliko pri zavesti, da je hitro živino izgnal iz hleva poleg skedenja. Žgorelo je vse seno, nastilo, nekaj žita, več poljskega orodja in vsi vozovi. Poslopje je bilo sicer zavarovano, vendar ima gospod župnik veliko škodo.

(Nesreči.) Dne 11. avgusta so se šli pri Zagonu kopat vojaki, ki so sedaj v Hrašah pri Postojini. Vračujoči se mladenči pogreše tovariša. Vrnejo se in najdejo ga mrtvega v vodi. Utopljenec je bil Cerknčan doma iz Stare Vasi. — V Bukovju pa se je zvrnil voz žita na gospodarja Kotnika, da je ta umrl na licu mesta.

(Prihod bosenske-ercegovskih batalijonov.) Točno ob 8. uri 20 minut pridrdral je posebni vojaški vlak na tukajšnji kolodvor, na kojem se je bilo zbralo obilo radovednega občinstva. Godba na levem krilu zaigra „Mein Oesterreich“, med jugoslovanskimi vojaki in občinstvom pa začri navdušeni „Živio“. Na to pozdravi bosensko-ercegovski častniški zbor in prišlece častniški zbor tukajšnje garnizije, med kojimi je bil tudi gosp. deželni predsednik. Med postankom svirala je vojaška godba. Vojaki delajo najboljši vtis, so lepega kretanja, a vsi čvrsti in korenjaške postave. Pri odhodu so kaj uljudno pozdravljali občinstvo z živio-klici in salutvanjem iz vozov. Odpeljali so se proti 9. uri na Dunaj, kamor so dospeli danes zjutraj.

(Glas izmed občinstva.) Včeraj popoldne med božjo službo v novi cerkvi presv. Jezusovega Srea so vojaki v novi vojašnici vriskali in peli, kar je ljudstvo v cerkvi motilo in mnoge razburilo. Dotične kroge uljudno prosimo, naj bi ob takem času naredili mir in red. — Z druge strani se nam poroča, da je večerajšnji praznik bilo vedno razbijanje v Lattermannovem drevoredu, ko so stavili kolibo za cirkus. Dotični podjetnik menda ni imel dovoljenja od oblastva in lastniku cirkusa tudi ni tolika sila, da bi ravno na tak praznik morali staviti dotično zgradbo. Saj imamo postavo o počitku ob nedeljah in praznikih.

(Razstavljena je) v Giontinijevi prodajnici podoba sv. Štefana, katero je izvrstno naslikal gosp. Jurij Šubic v Parizu za podružnico sv. Petra v Štepanji Vasi.

(Kranjsko ribiško društvo, pozor!) Z Gorenjskega se nam piše: Kakor se čuje, mislijo v kratkem postaviti tovarno za cement v Mojstrani pri potoku Bistrici na Gorenjskem. Kranjske ribiče s tem opozarjamo, da se oglase s svojimi pomisleki zoper tako podjetje, dokler je čas. Zatrjuje se od neke sicer prav spoštovanja vredne strani, da bode pri bodoči tovarni vse tako vrejeno, da ne pride škodljivih snovi prav čisto nič v vodo, vendar vsa stvar je nekodiko dvomljiva, zlasti če se pomisli, v kakošni množini se bode izdeloval cement — vsak dan morebiti kacic 200 sodov — in da se bodo uporabljale pri tem morda še tudi kemične barve, je pač skoraj nemogoče, da ne bi prišlo nič škodljivega v Bistrico in po tej v Savo. Taki pomisleki so še tem večji, ker bode imenovana tovarna stala pri vodi, in bode padal potem tudi premogov pepel iz dimnikov naravnost v vodo, kar bo bržkone tudi vodi v kvar, tako da lahko vprašamo: Ali ne bode morebiti nastala potemtakim v Savi mej ribami bolezen? — Še bolj se je bati vasem in selom ob Savi radi tega podjetja. Pred vsem naj gledajo, da se ogiasijo še ob pravem času zoper to tovarno ter naj se zavarujejo zoper vsakršno škodo, ki bi na-

stala, ako se jim do sedaj tako dobra in zdrava voda spridi. Res, da se zatrjuje od slav. c. kr. okr. glavarstva v Radovljici, da ne bode od tovarne nikacih slabih nasledkov niti za vodo, niti za vegetacijo, toda res je tudi, da je dobil neki posastnik iz Mojstrane pismo od županstva v Kirchdorfu na Gorenjem Avstrijskem, kjer je neka tovarna, da ondi vegetacija veliko trpi daleč na okolu od tovarne.

(Invalidne ustanove in vojaške podpore) povodom cesarjevega rojstvenega dné podelila je deželna vlada kranjska za leto 1890 iz nabiralnega zaklada patrijotičnega gospejnega društva dvanajstim invalidom, vsakemu po 39 gld. 90 kr., koji bodo razdeljeni prihodnji ponedeljek med nastopne invalide: Jernej Jordan iz Konjskega, Andrej Kavčič iz Rovt, Fran Dolencec iz Železnikov, Lovrenc Palovec iz Ljubljane, Fran Skubic iz Hradeckijeve vasi, Janez Jeretič iz Ceroveca, Josip Korelec s Primskovega, Martin Skok z Brega, Fran Gerdin iz Martinje vasi, Matija Darovič s Toplic, Janez Turn iz Zlatega polja in Peter Stubler iz Bedenja. Poleg tega so povodom tega dné prejeli podpore iz napolinanega društva nastopni invalidi, vojaki in vojaške vdove: Tomaž Želc iz Radohove vasi, Josip Račič iz Cerkelj, Jurij Prah iz Koritnega, Jernej Habjančič iz Škocijana, Marija Žitnik iz Udmata, Janez Ladiha iz Trebnjega in Matevž Traven iz Vodice, vsak po 10 gld.; dalje po 5 gld. nastopne osebe: Janez Matjašič iz Famelj, Jože Sedmak iz Zagorja, Josip Skvarča iz Orešja, Matija Režen iz Ješeveca, Anton Nachtigall iz Mokronoga, Marija Korbič iz Hraš, Janez Mubi iz Tupalič, Frančiška Gregorin iz Ljubljane, Janez Petrič, Janez Artač iz Dola, Janez Korieký iz Šmarija, Tine Hočevnar iz Gorenje Hrušice, Marija Mesec iz Stare Vrhlike, Fran Pavic iz Sela, Marijana Zupan z Vrha, Franc Zupanec iz Mošenj, Šimeu Kosmač iz Mojstrane, Janez Šušteršič s Toplic, Josip Plavec z Vrtače, Franc Zalokar z Blata, Janez Brandstätter z Velike Loke, Janez Zajec iz Dola in Janez Matičič iz Kamnika.

(Odbor „Slov. pev. društva“) je volil v svoji seji dné 12. t. m. g. Antona Gregoriča podpredsednikom, Fr. Suherja tajnikom, A. Ogoreleca arhivarjem in Fr. Zopfa blagajnikom.

(Vojaške vaje.) Deželna vlada je naznanila potom okrajnih glavarstev vsem občinsm, da je po postavi z dné 28. junija t. l. vsak vojak, ki se odtegne vojaški službi ali vajam, kaznovan po velikosti slučaja z ječo treh mesecev do pet let ali zaporom od enega do treh mesecev.

(Kolera.) Angleško poslaništvo poroča iz Carjigrada, da je v Nikolajevu ob Črnem morju sedem oseb zbolelo za kolero, od teh umrlo pet.

(Znamenit pečat.) G. Albert Balant v Konjicah ima pečat konjskega trga iz l. 1571. Na pečatu je vrezan konj, stoječ na zadnjih nogah, ki ima napis: Markt Gannawitz 1571. To dokazuje, da so Konjice od nekaj slovenske, skoravno imajo okrajni zastop nemškutarji v rokah.

(Südmark.) V Sentilju v Slov. Goricah snuje tamošnji župan „baron“ Pistor podružnico društva „Südmark“. Ondotnim Nemeem tega „sporta“ pač ni treba, ker vsi komaj spravijo skupaj toliko novcev, da poplačajo dolgove jednega samega.

(Splošni nemški „schulverein“) za vzdrževanje — v istini razširjevanje nemštva — na tujem imel je dné 2. in 3. t. m. svoje letno zborovanje v Norimberku. Ko je avstrijska vlada razpustila laško društvo „Pro Patria“, navajalo se je kot najtehtnejši argument inozemskih in laških protestov, da društvo „Pro Patria“ ni osnovano samo po vzoru nemškega „schulverein“-a s sedežem na Dunaju in da so pravila društva „Pro Patria“ prepisana, temveč, da je zveza tega društva z društvom „Dante Alighieri“ v Rimu, kar je bil glavni povod razpuščenju, urejen po vzoru teh razmer, ki so med dunajskim „schulverein“-om in osredujočim splošnim barolinskim „schulverein“-om. Nemški liberalni in nacionalni listi potrdili so to izrecno. Oziraje se na te okoliščine, mora norimberško zborovanje jako zanimivo biti za vse prave Avstrijce. Največje preseščanje je pa, da dunajski „schulverein“ ni poslal odposlancev v Norimberk. To odsotnost dunajskega „schulverein“-a opravičil je predsednik občnega nemškega šolskega društva, pruski štabni zdravnik dr. Falkenstein, govoreč: „Odbor dunajskega nemškega „schulverein“-a tedaj ni zastopan v naše

pomilovanje. V tem uvidevamo nov dokaz dostojnosti dunajskih naših prijateljev nasproti vladi, oziraje se na sedanje razmere gledé poravnave mej Čehi in Nemci; ni z jednim odposlancem niso hoteli dati povoda k sumničanju. Izražamo avstrijskim svojim sodrugom v mišljenju iskren pozdrav z zagotovilo, da odobravamo njih ozire in ne dopuščamo, da bi le senca pala na našo vzajemnost. — Torej rahločutje in oziri do sedanjih razmer zaprečili so pot Weitlofem v Norimberk. Mi pa naravnost trdimo, da je bila napominana izjava v Falkensteinovem govoru njemu narekovana povsem z Dunaja od „avstrijskih sodrugov v mišljenju“. Kak vtis more neki imeti ta izjava v Avstriji? Konečno še nekaj iz statistike vsenemškega „schulverein“-a. Društvo zdaj broji 36.000 članov, krajevnih skupin je 388 in skupni prejemek 86.500 mark; koliko od te svote pošljejo na Avstrijsko, javna poročila povsem ne — povedó.

(Dete se je zadušilo) na Klancu poleg Dobrne. Ležalo je zavito v zibeli. Deklica, ki je imela skrb za otroka, odšla je od zibeli. Ko se vrne, najde dete zadušeno v povojih.

(Nekriv.) Porotno sodišče v Celju je spoznalo, da Gregor Apat ni kriv požiga pri Hribniku, in tako je mož po dolgih letih zopet prišel k svoji rodbini.

(Italijanska grabežljivost.) „Neue Tiroler Stimmen“ objavile so zanimiv dopis o italijanskem društvu „Dante Alighieri“, o katerem so italijanski listi trdili, da ni Avstriji neprijazno in mu je svrha čisto kulturna. Med ustanovniki tega društva so Cavalotti, Carducci in Garibaldi. Cavalotti in Carducci sta pesnika irredentizma, in imé Garibaldi pové samo dovolj. Tajnik društva je bil avstrijski begunec Dobrila iz Trsta, drugi avstrijski renegat Barzilaj je bil njegov pomočnik. V svojih pravilih zatrjuje društvo, da hoče samo pospeševati italijanstvo izven Italije. Toda poslanec Bonghi je rekel na prvem društvenem kongresu: „Sveta dolžnost društva je, da z vsemi sredstvi vzdrži v srcih Italijanov, ki so že ali še niso združeni z Italijo, podobo one njihove idealne domovine. Društvo ima poklic, da se bojuje za idealno Italijo in se ne sme bati nasprotja“.

(Novo italijansko društvo na Primorskem.) Ker je vlada razpustila društvo „Pro Patria“, skušajo oživiti Italijani na Primorskem nji vredno naslednico. Tako so brzojavili iz Trsta irredentovskim listom v Rim naslednjo novico: Nekateri vrli domoljubi so se združili v odbor, ki marljivo deluje na to, da se osnuje društvo, katero naj podeduje gmotno in moralno zapuščino „Pro Patrie“. Pravila v kratkem dogotovi slavní notar dr. Piccoli ter predloži v potrjenje. Društvo se bode imenovalo „Leg a n a z i o n a l e“ (Narodna zveza) ter razširilo svojo delavnost na vse avstrijske pokrajine. — Upamo, da bodo tudi novemu društvu kmalu usahnile korenine na avstrijskih tleh.

(Pomiloščenje.) Kakor smo že poročali, odpustil je presvetli cesar 98. kaznjencem po raznih avstrijskih kaznilnicah ostanek kazni, in sicer se je kazen odpustila v Gradiči 5 kaznjencem, v Mariboru 1, v Ljubljani 2, v Kopru 7, v Gradiški 1 in v Begunjah trem ženskam.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Veleč. gosp. Josip Žehelj, župnik in duh. svetovalec v Mozirju, oskrbuje posle dekanije v Gor. Gradu; čast. gosp. Josip Vraz, župnik v Skomrah, je dobil župnijo Sp. sv. Kunigunde in čast. gosp.

Ivan Tuman, novomašnik, pride za kaplana v Gor. Gradu; čast. gosp. A. Arzenšek, kaplan v Gor. Gradu, prevzame oskrbovanje iste župnije.

Raznoterosti.

— Pozor v vagonih! Neki list poroča mej drugim: „Ko je včeraj na tukajšnjem kolodvoru sprevodnik zaloputnil vrata, odtrgalo je dečku, sedečemu na konci klopi, dva prsta“.

— Železnica preko Sahare. Francoski ministerski svet je sklenil predložiti v prihodnjem zborničnem zasedanju postavni načrt za zgradbo železnice preko širne afriške puščave.

— Povodnji. Vsled nepretrganega deževanja ste v Šleziji reki Opa in Mora močno narasli ter izstopili iz bregov. Voda je povzročila mnogo škode mostovom in poslopjem, ki so v nekaterih krajih kar pod vodo.

Telegrami.

Vrhnika, 16. avgusta. Slavní rodoljub, bivši deželni poslanec in posestnik v Verdu, Franc Kotnik, je včeraj ob tričetrt na 12 dopoldne umrl.

Dunaj, 16. avgusta. Ob enajstih sta došla dva bataljona bosansko-ercegovinskih čet pod poveljstvom podpolkovnika Vrkljana Na južnem kolodvoru so jih sprejeli minister Kallay, podmaršal Merkel, korni poveljnik Schönfeld. Pred kolodvorom so jih pozdravljali s „hoch- in živio-klici.“ Občinstva se je vse trlo. Vojake je pričakovala vojaška godba.

Dunaj, 16. avgusta. Polkovnik Hoffmann od pešpolka, ki nosi ime ruskega carja, dobil je od carja posebno povabilo, da se vdeleži vojaških vaj pri Krasnem Selu; polkovnik je odpotoval na Rusko.

Išl, 15. avgusta. Danes se je pripeljal kralj rumunski s prestolonaslednikom. V nedeljo se odpeljeta.

Poreče, 15. avgusta. Sekcijski načelnik baron Kubin je danes umrl.

Umrli so:

12. avgusta. Filip Ruprecht, železniški uradnik, 67 let, Cesta na južno železnico 1, sprijenje jeter. — Uršula Košir, šivilja, 69 let, Rožne ulice 5, jetika. — Rajmund Brugger, delavec, 35 let, Poljanski nasip 50, jetika. — Marija Princ, delavčeva hči, 2½ meseca, Dunajska cesta 38, catar. intest.

V bolnišnici:

11. avgusta. Franciška Kokalj, delavčeva hči, 4 mesece, lymphema. — Franc Hergaršič, delavec, 61 let, pljučnica.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
	7. u. zjut.	733.5	19.4	sl. jvzla.	jasno	17.0
14	2. u. pop.	733.5	20.0	sl. jzap.	"	dež
	9. u. zveč.	734.3	21.2	"	oblačno	
Srednja temperatura 23.2°, za 3.8° nad normalom						

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

16. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gl.	35	kr
Srebrna " 5½ " 100 " 16%	89	"	60	"
5% avstr. " zlata renta, davka prosta	109	"	75	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	15	"
Akcije avstr.-ogerske banke	980	"	—	"
Kreditne akcijske	308	"	75	"
London	115	"	20	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	14	"
Cesarski cekini	5	"	49	"
Nemške marke	56	"	32½	"

Zahvala.

Iskrenim čutom veselja na lepem izidu slavnosti, ki se je vršila dne 10. avg. t. l. v Mariboru, polni prepričanja, da bi se svojimi skromnimi močmi ne bili dosegli tako sijajnega uspeha, podvizamo se izraziti svojo zahvalo vsem onim, ki so slavnost omogočili in nas podpirali, vzlasti pa: slavnima pevskega zboroma „Ljubljanske čitalnice“ in „Slavea“, ki sta pripeljala svoje obilne moči in z izbornim petjem očarala poslušalce, čestitemu slavnostnemu odboru v Mariboru, za velike trudopolne priprave, ljubeznivim gostom iz bele Ljubljane, došlim v tako velikem številu, prireditelju posebnega vlaka g. Drag. Hribarju, vsem čestitim poverjenikom za njihov trud v prosep naše stvari, cenjenemu polnoštevilno zastopanemu ženskem zboru društva, dragim pevcem, ki so došli od vseh strani izvrševati svojo dolžnost, slovenskim glasilom, ki so slavnost gorke priporočali, vsem cenjenim vdeležencem, slednjič gosp. Celigi-ju, da nam je gostoljubno odprl svoje lepe prostore in vsem — vsem, ki so na kateri-koli način pomogli, da se je slavnost v prosep in povzdigo slov. pesmi, na slavo in čast slov. narodu tako veličastno vršila!

PTUJ, dne 13. avgusta 1890.

Odbor „Slov. pevskega društva“.

Kupi se

harmonij.

Kje, pové naše vredništvo. (3-1)

V petletni najem

se daje na jako obljudenem, za kupčijo ugodnem kraju, v novi ter v najboljšem stanji nahajajoči se hiši:

a) **Prodajalnica** z vso pripravo in dvema magazinoma, b) **pekarija** z orodjem in magazinom, c) **stanovanje** v prvem nadstropji s petimi sobami in kuhinjo.

Pogoje je izvedeti pri lastniku g. **Henriku Kosu v Idriji.** (1)

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

MATIJA HORVAT,

čevljarski mojster

V Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32

priporoča se v obila naročanja raznovrstnega

obuvala

za gospode, gospé in otroke,

katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivo trpežnega blaga in po zahtevi od najfineše do najprostejše oblike. (11-7)

Št. 14.408.

Razglas.

Zaradi oddaje naprave novega lesenega

mostu čez Maligraben in nove užitninske ute

ravno tam, vršila se bode pri magistratu ljubljanskem

dne 20. t. m. ob 12. uri dopoldne

javna pismena dražba.

Načrti, proračuni in pogoji so v pisarni mestnega stavbinskega urada v Špitalskih ulicah št. 10 v prvem nadstropji v navadnih uradnih urah vsakemu na ogled.

Ponudbe, v katerih naj bode razvideti posamezne cene in skupni troški, vložiti je do napovedanega časa s priloženim 5% vadijem vsega preračunjenega skupnega zneska.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 13. avgusta 1890.

Županov namestnik: **Vončina** s. r.

(2-1)

Št. 14.984.

Razpis.

Pri upraviteljstvu mestnega vodovoda ljubljanskega je polniti

službo knjigovodje

z letno plačo 800 gl.

Služba se bo izprva oddala začasno, in prosilec zanjo treba dokazati, da so praktično izurjeni v trgovinskem knjigovodstvu in korespondenciji, pa da so zmožni slovenskega in nemškega jezika v besedi in v pismu.

Prošnje pravilno kolekovane je vložiti

do 31. avgusta letos

pri tukajšnjem mestnem magistratu.

V Ljubljani, dne 14. avgusta 1890.

Župan: **Grasselli** s. r.

(3-1)

Učenca

(3-1)

ki govori nemški, in je dovršil prvi ali drugi razred srednje šole, vsprejme takoj Aleksander Landau, fotograf v Ljubljani, Dunajska cesta 7.

J. DIMIC,

puškar,

Kolodvorske ulice 4, Ljubljana,

priporoča vsakovrstne puške, samokrese (revolverje), vsakovrstno lovsko opravilo in strelivo po najnižji ceni.

Vsprejema vsa v to stroko vstevajoča se naročila iz izvršnje popravila trpežno in zanesljivo. (4-3)

C. kr. priv. zavarovalnica

ASSICURAZIONI GENERALI

(Občno zavarovalno društvo v Trstu.)
(Ustanovljeno l. 1831.)

Jamstveni sklad družbe gld. 40,758.238-42
Izza ust. je plačala družba škod za . . . 227,371.631-43
Zavarovalno stanje v oddelku zavarovanj življenja 31. dec. 1888 . . . 116,904.648-39
Premijski listi in premije, ki se bodo v poznejših letih pobrale v odd. zavarovanja zoper požar . . . 23,544.053-22

Družba zavaruje:

1. na človeško življenje v vseh mogočih sestavah.
2. Zoper škode po požaru na cerkvena, graščinska in kmetijska posestva, stanovanja in gospodarska poslopja in njihovo vsebino, raznovrstno blago, žetve, les in oglje na prostem, kakor tudi zoper škode vsled podiranja in spravljanja, vsled strele, plinovega razpoka in onega pri parnih kotlih.

Občinam, cerkvam, samostanom, pobožnim ustanovam in graščinam dovoljuje Assicurazioni Generali 20% odpust normalne premije.

3. Zoper škode vsled prevažanja na blago, pridelke, ladije in druga prevaževalna sredstva mej prevažanjem na morji, rekah, prekopih, jezerih in po suhem s poštami vrednostnimi pošiljatkami vred.
4. Zoper škode vsled razbitja zrcalnih oken in ogledal.
5. Zoper telesne nezgode na račun prve splošnje zavarovalne družbe zoper nezgode na Dunaji.
6. Zoper škode po toči na poljske pridelke na račun Ogerske zavarovalne družbe po toči in protizavarovalne delniške družbe v Budapešti.

Pri zavarovalni stroki na življenje jamčijo zavarovalni pogoji zavarovancu razven drugih prednostij:

veljavnost polic v slučaju samoumora, dvovoja itd. po petletnem obstanju; nezastavljene police ne morejo ugasniti po triletnem obstanju;

pravica do obnove (tekem 3 mesecev) polic, ki so ugasnile zaradi neplačevanja zavarovalnin, popolnoma neodvisno od zdravja še živečega zavarovanca; omejitev ničnostih razlogov za slučaj nameravane in dokazane goljufije;

brezplačno razširjenje zavarovalne veljavnosti do zneska 15.000 gld. za slučaj, ko bi bil zavarovanec poklican k črni vojski, in sicer po enoletnem obstanju; zavarovanje ne preneha mej vojskim službovanjem za zavarovance, ki so člani stalne vojne ali domobranstva, ter se v tem slučaju priračunavajo najnižje dopolnilne premije.

Nevojniki na suhem (uradniki vojaške pošte in brzojava, vojaški zdravniki, vojaški živinozdravniki, vojaški lekarnarji, vojaški duhovniki, računski in intendantni uradniki) ali vojniki na suhem od feldveblja navzdol ne plačajo dopolnilnih premij, za vojskino zavarovanje do zneska 3.500 gld., ako je polica že tri leta veljavna.

Zavarovalni oddelek na življenje je popolnoma samostojen. Ima lastno premoženje in je od drugih strok tako ločen in neodvisen, da tudi slučajna zguba pri zavarovanju zoper požar ali škode pri prevažanju ne more vplivati na to stroko.

Družba jamči za olajšave, ki se strinjajo z zdravim trgovskim poslovanjem, tako pri odmerjanju zavarovalnin, kakor tudi pri likvidaciji škod, katere vedno točno izplačuje. (18)

Glavni zastop v Ljubljani:

C. Tagliapietra,

Gradišče št. 4.

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Pozor!

Stroji za pranje in sušenje perila;

najnoviji patent. Varuje se perilo, ter opere belo ko sneg. Prihrani se mnogo časa in več ko polovica kurjave. S strojem opereš v eni uri, kakor z roko v enem dnevu.

„Ekspress“ ali stroj za surovo maslo. C. kr. patent. Obsega 5 do 50 litrov, s katerimi se v 4 ali 5 minutah naredi iz smetane najboljše surovo maslo.

Blagajnice (kase), stiskalnice za kopiranje;

vsakovrstni stroji za poljedelce posebno

mlatilnice, ročne reznice za krmo in na mlatilo (Göppel), trijerji, stroji, s katerimi se žito čisti in odbira, korusa robka, grozdje in sadje stiska, pumpe za gnojnico itd.

Šivalni stroji za domačo in obrtno porabo, otroški vozički, svila, sukanec, volna, bombaž, mašinske šivanke in olje, sploh vse, kar se potrebuje za šivalne in poljedelske stroje. Vse v veliki izbiri iz najboljšega blaga in po najnižji ceni.

Pri tej priliki se zahvaljujem za 20letno zaupanje, katero si želim ohraniti s hitro in točno postrežbo.

Vnanja naročila sprejemata moja potovalca gg. Ivan Komatič in Ivan Grebenc, ter na zahtevo tudi dajeta pouk s stroji. Stroje na vlačila (Göppel) na zahtevo ta dva gospoda postavljata, kjer je treba. Priporoča se za obilna naročila

s spoštovanjem

(7-4)

FRANC DETTER

v Ljubljani na Starem Trgu št. 1.

Nasproti železnemu mostu.

OLJNATE BARVE

kositarških pušicah po pol in jeden kilo priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.

Važno za zdrave in bolne!

Najboljše in priporočljivo sredstvo proti glavobolu, boleznim v želodcu, v prsih, na pljučih, obistih, jetrah, dalje proti protinu in proti živčnim boleznim, proti kašlju, hripavosti, vspesno za otroke, dojenca, prebolele, za ženske pred in po otroški postelji, bledične, krviravne sploh slabotne osebe je

Trnkóczyjeva

hmelova sladna kava,

katera je najbolje dijetetično okrepujoče in tečno sredstvo, od mnogih zdravnikov kot »izvrstno« priporočeno.

Zamotek $\frac{1}{4}$ kilo teže velja 30 kr. Najceneje se kupi v zavojih po 4 kile, v katerih so 4 zamotki. Dobiva se pri izdelovaltelju

Ubalđ pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani,

dalje v glavnih zalogah lekarjev na Dunaji: V. pl. Trnkóczy-ju, 5. okraj, Hundstürmerstrasse št. 113; dr. Otto pl. Trnkóczy-ju, 3. okraj, Radeckyjev trg št. 17; Jul. pl. Trnkóczy-ju, 8. okraj, Josefstädterstrasse št. 30; v Gradcu (Stajarsko): Vendelin pl. Trnkóczy-ju, lekarju; dalje pri vseh lekarjih, trgovcih, droguistih itd., pristne le v zamotkih, ki imajo zgorajšnje oblastveno vknjiženo znamko.

Razprodajalcem dovolim znatni popust. (4)

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parisu 1867, Dunaji 1873, Parisu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo

salonski krilasti klavir, pianine (52-24)

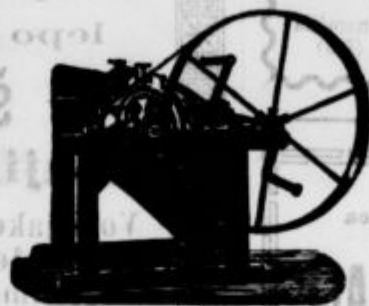

iz tovarne svetovno znane tvrdke (Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld., 550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld. Klavirji družih tvrdk za 280 do 350 gld.

Izposojilo klavirjev za na deželo pod najugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive, vinske in sadne stiskalnice, priprava za odstranjenje peronospere, mlini za grozdje in sadje, avtomatične stiskalnice za zeleno pičo

najnovejša sestava v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd. Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Skoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno izdelane in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji.

(20—15)

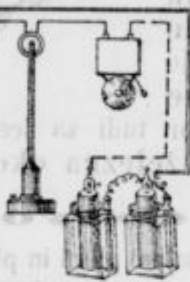
Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Hišni telegraf

brez telefona

le gld. 4'50

in višje.

Posamezni deli za napeljavo strelovodov, hišnih telegrafov in telefonov

so vedno na razpolago.

Za dobro, zanesljivo in točno delo jamči, cena je kar mogoče nizka.

Josip Rebek,

(prej Karol Ahčin)

ključarski mojster,

13 Francovo nabrežje Ljubljana Francovo nabrežje 13.

priporoča svojo izborno zalogo lepo, natančno in trpežno izdelanih

štedilnih ognjišč

okov za okna in vrata; izdeluje tudi

železne ograje

v vsakovrstnih oblikah po poslanih vzorcih ali lastnem načrtu in sploh vsa ključarska dela po najnižji ceni.

Sprejema naročila iz mesta in z dežele ter je izvršuje točno, poseni in zanesljivo.

Posebno opozarja na svojo na Kranjskem največjo zalogo

elektrotehničnih proizvodov

katera omogočuje najzanesljivejšo vpeljavo telegrafov in hišnih telefonov v poljubni dolžosti. Slednja priporoča se posebej cenjenim gg. trgovcem in tovarnarjem v varstvo pred tatovi in svrhu hitrega poslovanja.

Prečasti duhovščini, veleposestnikom, tovarnarjem in sploh hišnim posestnikom se priporoča za napeljavo

strelovodov,

katera napeljuje na stolpe, dimnike in poslopja po najnovešem zanesljivem načinu; popravlja tudi že napeljane pohabljenе strelove, katerih zanesljivost preizkusa z navlašč za to naročenim „elektrometrom“. (20-2)

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev opatije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prijor.

Najčesteje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljice na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. eitatelem, opozoruje na to starodavno ter prekristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrdka **SEGUIN** Bordeaux

(Francija) Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (50)

Deželna lekarna Ludovika v Ljubljani,

priporoča se slavnemu duhovščini, ter navaja izkušenih in že z gozdravil in specialitet,

pri Mariji Pomagaj Grečel-na

Mestni trg 11,

občinstvu in prečastiti nastopno le nekaj svojih tovim vspehom rabljenih in sicer.

Sirup iz planinskih zeljšč proti kašlju, hripavosti, prsim in pljučnim boleznim itd. je napravljen iz pravih planinskih zeljšč. — Cena steklenici 50 kr.

Kričistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, najboljše sredstvo za čistenje krvi in odvajanje kisline iz telesa. — Cena škatlici 21 kr., zavitku s 6 škatlicami in navodom rabe 1 gl. 5 kr.

Kroglice za bledico dr. Blauda (pocukrene), proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju). — Škatljica velja 60 kr.

Kapljice za bledične, dobro sredstvo proti pomanjkanju krvi. — Cena flakon 40 kr.

Grenko vino, tudi želodec krepujoče vino imenovano, iz najzdravilnejših gorenjskih rastlin, izvrstno vpliva pri raznih želodčnih boleznih, posebno pri pomanjkanju slasti do jedij, slabem želodcu, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih boleznih želodeca. — Stekl., ki drži $\frac{1}{2}$ litra, z navodilom rabe velja je 80 kr.

Dorševo ribje olje, Krohna in Comp. v Bergenu, najčistejša in najplavnejša medicinska ribja mast, katero edino zapisujejo zdravniki. Dobro sredstvo proti kašlju, posebno pri pljučnih boleznih, proti škrofeljnom pri otrocih, angleškej bolezni, kroničnim izpuščajem kože itd. — Mala steklenica velja 50 kr., dvojno velika 90 kr.

Železnato salo iz kitovih jeter, nedosegljivo v vplivanju svojem na preživljanje in okrepanje slabih otrok, katerim primanjkuje krvi. — Cena steklenici z navodilom rabe 60 kr.

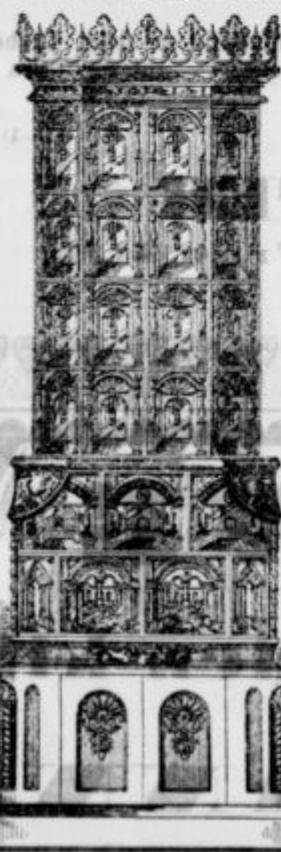
Železnato kineško vino za prebolele in slabotne otroke, katerim primanjkuje krvi. — Cena 1 butelji 1 gld. 20 kr.

Razven navedenih zdravilnih sredstev dobijo se v deželni lekarni pri „Mariji Pomagaj“ raznovrstna medicinska mila, lepo dišeče pomade, lasna olja, razni pristni angleški in francoski parfumi, Pariški prašek za dame (bel in rudeč), poudre de riz, kadilni papir, kadilne svečice, potpourri itd., dr. Bocharovo aromatiško zeljščno milo in jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo. (1 komad 35 kr.)

Spšostovanjem

Ludv. Grečel, lekarnar.

(19)

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta štev. 29

priporoča prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujavo, zeleno in slonokoščeno osteklene, ognju protivne

peči

v najraznovrstnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franko.

Zastopništvo

pri (40-21)

Vidic & Comp.

Slonove ulice.